

Οἱ περιέργοι ἡσχολήθησαν ἐσχάτως νὰ λύσωσι καὶ τὸ ζήτημα περὶ τοῦ τίς ἐκ τῶν πεπολιτισμένων λαῶν τῆς Εὐρώπης καταναλίσκει περισσό-
τερον ἄρτον. Φαίνεται ὅμως ὅτι οἱ κύριοι οὗτοι δὲν ἔλαβον εἰς τὰς ἐρεῦ-
νας των ὑπ' ὅψιν καὶ τοὺς πραγματικῶς δεινοὺς ἀποτροφάγους Ἕλληνας,
εἰς τοὺς ὁποίους ἤθελον ἀναμφιβόλως παραχωρήσει ἐν τῷ λεπτῷ τούτῳ
ζητήματι τὴν πρωτοκαθεδρίαν. Ἐν Γερμανίᾳ ὑπελογίσθη, ὅτι καθ' ἑβδο-
μάδα ἕκαστος κάτοικος τρώγει ἑνδεκα λίτρας, ἐν ᾧ ἐν Ἀγγλίᾳ τὸ ποσὸν
τοῦ καταναλισκόμενου ἄρτου δὲν ὑπερβαίνει τὰς 6 λίτρας. Ὁ γάλλος ἔρ-
χεται δεῦτερος μετὰ τὸν γερμανόν, διότι τρώγει κατὰ πᾶσαν ἑβδομάδα
9 λίτρας ἄρτου. Τοῦτον ἀκολουθοῦσιν οἱ Ῥώσσοι, οἱ δανοὶ καὶ οἱ βέλγοι
ἔχοντες κατὰ πᾶσαν ἑβδομάδα 8—7 λίτρων ἄρτου ἀνάγκη.

Τὰ μέλη τοῦ ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις τῆς Ἀμερικῆς συλλόγου
κατὰ τῆς πολυποσίας ἐπέστειλαν ἐπ' ἐσχάτων τῇ συζύγῳ τοῦ προέδρου
ἀναφοράν, ἐν ᾗ ἀποδοκιμάζουσι τὴν διαγωγὴν τῆς ἐν τῷ ζητήματι τῆς
ἐγκρατείας. Περὶ τοῦ τρόπου δὲ καθ' ὃν ἡ κυρία Κλέβελανδ ἐκίνησε τὴν
ὀργὴν τοῦ αὐστηροῦ συλλόγου ἄδονται τὰ ἑξῆς. Πρὸ τινος ἡ κυρία τοῦ
ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ παρέθηκεν ἐπίσημον γεῦμα, εἰς ᾧ παρεκάθη-
σαν δέκα καὶ ὀκτὼ κυρίαι μετὰ δ' αὐτῶν καὶ ἡ κυρία Κλέβελανδ, αἵ-
τινες ἐν τῇ φαιδρᾷ παρὰ τὴν τράπεζαν συνόμιλᾳ δὲν τὸ ἐθεώρησαν ἀνοί-
κειον ἐκτὸς τῆς βρώσεως τῶν ἐκλεκτῶν φαγητῶν νὰ πῶσι καὶ ὀλίγα πο-
τήρια οἴνου. Τὸ γεγονός τοῦτο περιῆλθεν εἰς τὰ ὄψα τῶν μελῶν τοῦ ἐν
λόγῳ συλλόγου, ἴσως μάλιστα τῇ συνάρσει γυναικῶν μὴ τιμηθεῖσιν διὰ τῆς
προσκήσεως εἰς τὸ ἐπίσημον τοῦτο γεῦμα, καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἔλαβεν
ἡ νεαρά σύζυγος τοῦ προέδρου γράμμα τοῦ Συλλόγου, ἐν ᾧ μετὰ δὲ ἄλλων
λέγεται: „Ἡ χριστιανικὴ ἐταιρία τῆς ἐγκρατείας μετ' ἄλλους ἔμαθεν, ὅτι
κυρίαι ἀνέγκουσι εἰς τὸσόν ὑψηλῆς περιοπῆς κοινωνικὴν τάξιν παρέχουσιν
εἰς τὸν ἔκδοτον εἰς τὴν φιλοποσίαν λαὸν κακὸν παράδειγμα, καὶ ἐκφράζει
ἐπὶ τούτῳ τὴν βαθυτάτην του λύπην καὶ ἀποστροφήν.“

Περὶ τοῦ μαγειρείου τῆς βασιλείας Βικτωρίας πολλὰς καὶ περιέρ-
γους λεπτομερείας δημοσιεύει ἐν ἀγγλικῶν δημοσιογραφικῶν φύλλον. Ἡ
ἀνωτάτη αὐτοῦ διεύθυνσις εἶνε ἀνατεθειμένη εἰς ἐπιμελητὴν, ὅστις ἐκτὸς
τροφῆς καὶ κατοικίας λαμβάνει καὶ ἐτήσιον μισθὸν ἐκ 17,000 φράγκων.
Ἐχει δὲ οὗτος καὶ τέσσαρας βοηθοὺς παρ' ἑαυτῷ, ἕνα μὲν λογιστήν, ἑτε-
ρον πρὸς ἐπιτήρησιν τῶν στοδμῶν καὶ τῶν μέτρων καὶ ἄλλους δύο κατὰ
τὰς πρὸς τοὺς προμηθευτὰς διαπραγματεύσεις. Ἐκτὸς τούτων ἔχει καὶ
δύο ἀκόμη εἰς τὴν ἀτομικὴν του ὑπηρεσίαν ὑπαλλήλους. Ὁ ἀρχιμάγειρος
ἀπολαύει τῶν αὐτῶν προνομίων, ὧν καὶ ὁ ἐπιμελητής, ἔχει τέσσαρας καὶ
αὐτὸς βοηθοὺς μετὰ ἐνιαυσίου μισθοῦ ἐξ 8000 φράγκων, οἱ ὅσοι δύναν-
ται νὰ μισθώσωσιν ἀντὶ 5,000 φράγκων καὶ ἄλλους τέσσαρας ὑποβοηθοὺς.
Ἐκτὸς τούτων εἰς τὴν εἰδικὴν τοῦ μαγειρείου τῆς βασιλείας ὑπηρεσίαν
ὑπάγονται καὶ δύο ἀκόμη ὑπηρεταί, δύο δόκιμοι, δύο εἰδικοί μάγειροι διὰ
τὰ ψητὰ, τέσσαρες ὑπηρετρίαι διὰ τὸ πλῆσιμον τῶν σκευῶν, εἰς ἐπιθεω-
ρητῆς τῶν προμηθειῶν, δύο εἰδικοί πραγματογνώμονες διὰ τὰ ὄσπρια καὶ
δύο ἐργάται διὰ τὴν ἀτμομηχανήν. Ἡ ὑπηρεσία τῶν ζαχαρωτῶν ἀπο-
τελεῖται ἐκ δύο ζαχαροπλαστῶν (μετὰ 7500 φράγκ. κατ' ἔτος), τεσσάρων
βοηθῶν, ἐνὸς πλακουντοποιοῦ μετὰ πέντε βοηθῶν καὶ τριῶν γυναικῶν,
μόνον ἔργον ἔχουσιν τὴν ἀφέψησιν τοῦ καφῆ καὶ τῆς σοκολάτας. Ὁ
εὐπατρίδης, εἰς ὃν εἶνε ἀνατεθειμένη ἡ φροντίς τῆς προμηθείας τοῦ οἴνου
καὶ τοῦ ζύθου, λαμβάνει ἐτήσιον μισθὸν ἐκ δώδεκα χιλιάδων καὶ πεντα-
κοσίων φράγκων. Ὑπάρχουσιν ἀκόμη καὶ δύο θεράποντες, ὧν εἰδικὴ
ἀσχολία εἶνε νὰ στρώνωσι τὴν τράπεζαν καὶ εἰς βοηθοὶ αὐτῶν. Τὰ ἀρ-
γυρᾶ σκεύη ὑπολογίζονται ὡς ἔχοντα ἀξίαν πλέον τῶν 75 ἑκατομμυρίων
φράγκων.

Ἐν τῇ γαλλικῇ „Ἐφημερίδι τῶν Συζητήσεων“ ἐδημοσιεύθη ἐπιστολὴ
τις τοῦ ἐν Κίνα ἀναπακριτοῦ τοῦ δημοσιογραφικοῦ τούτου ὄργανου, ἐν ᾗ
μεταξὺ ἄλλων γίνεται λόγος καὶ περὶ τοῦ νεαροῦ αὐτοκράτορος, ὅστις ἐντὸς
ὀλίγου μέλλει νὰ ἀναβῇ τὸν θρόνον τοῦ Οὐρανίου κράτους. Ἡ ἐπίσημος
Κίνα φαίνεται, οὔτε καὶ ἰδεᾶν ἔχει περὶ τῶν ἀρετῶν καὶ προτερημάτων

τοῦ νέου μονάρχου. Ἀπὸ τοῦ 1875 ἔζησεν ἐν τῷ μεγάρῳ του ἀποκεκλεισμέ-
του τελείως ἀπὸ τοῦ ἔξω κόσμου καὶ περικυκλούμενος μόνον ὑπὸ γυναικῶν
καὶ εὐνούχων. Ἀναμφιβόλως οἱ παιδαγωγοὶ του θὰ τὸν ἐδίδαξαν τὴν γλῶσ-
σαν τῶν Μανδσοῦ, ἴσως μάλιστα εἶνε καὶ δεξιὸς σκοπευτῆς καὶ ἀφοβὸς
ἱππεύς, οὐδεὶς ὅμως δύναται νὰ εἴπῃ τι ὀριστικὸν καὶ βέβαιον περὶ τού-
του. Οὐδέποτε τὸν εἶδον νὰ θηρεύῃ, οὐδὲ γνωρίζουσι τι περὶ τῶν ἰδεῶν
καὶ φρονημάτων του. Τὸ μόνον βέβαιον εἶνε, ὅτι αἰσθάνεται μεγάλῃν
κλίσιν πρὸς τὰ δράματα, τὰς κωμωδίας καὶ τοὺς μίμους καὶ ἰδίᾳ πρὸς
τὰ ἐκλεκτὰ καὶ καλῶς μαγειρευμένα φαγητὰ. Ἐν Κίνα, δύναται τις εἰ-
πεῖν, τὸ ποῖον καὶ τὸ ποσὸν τοῦ φαγητοῦ χρησιμεύει ὡς χαρακτηριστικὸν
γνωρίσμα τῆς κοινωνικῆς τάξεως. Ὅσῳ ἀνωτέρα ἡ τάξις, τόσῳ πολυτε-
λεστέρα πρέπει νὰ ᾖ καὶ ἡ τράπεζα, ὡς πρὸς τὸ ζήτημα δὲ τοῦτο οἱ
Κινέζοι ἐμφοροῦνται ὑπὸ ἀρχῶν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων δυνάμεθα νὰ
παραβάλλωμεν αὐτοὺς πρὸς τοὺς Ῥωμαίους ἐπὶ τῶν Αὐτοκρατόρων. Κατὰ
τοὺς ὑπάρχοντας νόμους ὁ Αὐτοκράτωρ ἀπαιτεῖται νὰ ἔχῃ ἐπὶ τῆς τραπε-
ζης του ὀκτὼ εἰδη φαγητῶν, τὰ ὅποια πράγματι εἶνε θαυμασία ἐφευρή-
ματα τῆς γαστρολατρίας: πῶδας ἄρτου, οὐρὰν ἐλάφου, γλώσσας νησσοῦν,
ὡὰ ἐγγέλλους, χεῖλη πιθήκου, οὐρὰς κυπρίνων, μυελὸν βοῦς κτλ. Παρό-
μοιοι κατάλογος φαγητῶν δύναται νὰ ἐνθουσιάζῃ ἕνα Κινέζον, ὅστις δὲ
καθ' ἑκάστην δύναται νὰ τρώγῃ σάρκα καμήλου, πιθήκου καὶ ἄρτου εἶνε
πράγματι υἱὸς τοῦ οὐρανοῦ, ἄξιος πάσης λατρίας, εἶνε τέλος αὐτοκράτωρ.
Διὰ τοὺς Κινέζους ἡ γαστήρ εἶνε μία τῶν μεγαλειτέρων θεοτήτων καὶ ἡ φι-
λοδοξία τὴν ἱκανοποιεῖται μόνον διὰ τῆς παρουσίας μοναδικῶν εἰς τὸ εἶδος
καὶ τὸ ποσὸν φαγητῶν. Τὰ κλασικὰ τῶν Κινέζων συγγράμματα, τὰ δρά-
ματα καὶ αἱ κωμωδία π. χ. βρῖθουσιν ὑπαινιγμῶν, κεντῶντων τὴν κοιλιο-
δουλίαν τοῦ λαοῦ τούτου, ὅστις μόνον ἡδονὴν καὶ μακαριότητα θεωρεῖ τὴν
χώνευσιν τῶν ἀχωνεύτων τούτων φαγητῶν.

Ὁ πατὴρ Ἀλέξανδρος Δουμάς εἶχε ποτε προσκληθῇ παρὰ τινος μαρ-
κητοῦ εἰς τὸ γεῦμα, εἰς ὃ ἐμέλλε νὰ παρακαθῇ καὶ κύριός τις X. . . ,
πρὸς ὃν δέικετο ὁ Δουμάς ψυχρῶς. Ὅτε ὁ κύριος X. ἦκουσεν ὅτι καὶ ὁ
Δουμάς ἦν προσκεκλημένος, ἐδήλωσεν ὅτι ἐδέχετο τὴν πρόσκλησιν μόνον
ἐὰν ὑπερχρεοῦτο ὁ διὰ τὰ δηκτικὰ του σκώμματα φοβερός Δουμάς νὰ μὴ
ὀμλήσῃ καθόλου διαρκοῦντος τοῦ γεύματος. Ὁ μαρκήσιος ἐφάνερωσε τὴν
ἀξίωσιν ταύτην εἰς τὸν Δουμᾶν καὶ παρὰ τὴν προσδοκίαν του ἤκουσεν, ὅτι
ἐδέχετο τὸν ὅρον τοῦτον. Εὐθύμως διεσκέδαζον οἱ συνδαιτηγόμενες παρὰ
τὴν τράπεζαν, ἰδίᾳ δὲ ὁ κύριος X. ἦτον ἐξαιρετικῶς ὀμλήτικος καὶ χαρι-
τολόγος, ἐν ᾧ ὁ Δουμάς πρὸς ἐκπλήξιν πάντων τῶν παρακαθημένων ἐκά-
θητο εἰς τὴν θέσιν του ἀφωτός ὡς ἴχθυς. Μεταξὺ ἄλλων φαγητῶν παρε-
τέθησαν καὶ μικραὶ πασιτέται, πρὸς ἃς ἰδιαιτέραν εἶχεν ἀγάπην ἡ κοιλία
τοῦ κυρίου X. Καὶ πραγματικῶς ὁ κύριος X. δὲν ἔμεινεν ἀδρανὴς ἀπέ-
ναντι αὐτῶν, ἀφ' οὗ δὲ ἔφαγε πολλὰς ἐξ αὐτῶν, εἶπε πρὸς τὸν προσφέ-
ροντα αὐτῷ καὶ ἄλλας γειτόνά του: „Εὐχαριστῶ, ἔφαγα τόσας, ὅσους Φι-
λισταίους ἐφόνευσεν ὁ Σαμφών! — Καὶ μὲ τὸ ἴδιον μάλιστα ἐργαζέσθαι!“
προσέθηκε ξηρῶς καὶ τὸ πρῶτον ἴδῃ ἀνοίγων τὸ στόμα του ὁ Δουμάς.
Ἀπαντες οἱ παρόντες ἐξέερράγησαν φυσικῶς εἰς ἀκάθεκτον γέλωτα, ἐν ᾧ
ὁ κύριος X. ἐρυθρὸς ἐκ τῆς ἀγανακτήσεως καὶ ἀμυχανίας ἠγέρθη ἀπὸ τῆς
θέσεώς του καὶ ἐγκατέλειψε τὴν συναναστροφὴν.

Οἱ Μεξικανοὶ εἶνε οἱ μεγαλιέτεροι καὶ ἀκρατέστεροι φονιμαδόροι
τοῦ κόσμου. Ὁλος ὁ κόσμος ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ τοῦ αἰωνίου καπνίσμα-
τος — ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παῖδια — καπνίζουνσι νυκτὸς καὶ ἡμέρας.
Πᾶς μικρὸς μαθητής, γράψας τὸ θέμα του μέτῳ προσοχῆς ἡ ἀποστηθίας
καλῶς τοὺς κανόνas τῆς γραμματικῆς του, λαμβάνει ὡς ἀμοιβὴν τὴν ἄδειαν
νὰ καπνίσῃ ἐντὸς τῆς παραδόσεως. Ὁ δὲ διδάσκαλος τὸ θεωρεῖ ἀνάξιον
ἑαυτοῦ ν' ἀφίσχῃ τὸ σιγάρρον ἀπὸ τοῦ στόματός του, ἐν ᾧ ἐξυλίζει τὸν
στάσθαλον μαθητὴν. Καὶ αὐτοὶ οἱ νόμοι δὲν δύναται νὰ λειτουργήσωσιν
ἄνευ τῆς βοηθείας τοῦ ναρκωτικοῦ τούτου φυτοῦ. Δικασταὶ λοιπὸν καὶ
ἐνορκιοὶ κατήγοροι καὶ κατηγορούμενοι παραδίδονται διαρκούσης τῆς δια-
δικασίας εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τοῦ ἡδονικοῦ καπνοῦ, ὅστις, φαίνεται, κατήν-
τησεν ἀναπόσπαστον στοιχείου τῆς ζωῆς τοῦ μεξικανικοῦ λαοῦ.